

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Бюджетний менеджмент»

Рівень вищої освіти:	<u>другий (магістерський)</u>
Спеціальність:	<u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u>
Освітня програма:	<u>Фінанси, банківська справа та страхування</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2021-2022 н.р., семестр 3</u>
Курс (рік навчання)	<u>2 (2)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>5</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Богдан Гузар
Профайл лектора	https://finance.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/guzar-bogdan-stepanovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	bohdan.um@ukr.net
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140
Адреса кафедри	м. Умань, вул. Глібка 17, корпус 7

Місце дисципліни в освітній програмі

Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування» https://finance.udau.edu.ua/assets/files/opponp/opp-magistri-2021.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Перелік фахових компетентностей (СК)	СК3.Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК10.Здатність використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування для прийняття управлінських рішень в аграрному секторі економіки.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	ПР3.Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності. ПР4.Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР12.Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів. ПР13.Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів. ПР14.Використовувати фундаментальні знання з фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з управлінськими інструментами для здійснення професійної діяльності в аграрному секторі економіки.

Опис дисципліни

Структура навантаження	Кількість годин -150 Кількість лекційних годин -24
------------------------	---

студентів	Кількість практичних занять - 26 Кількість годин для самостійної роботи студентів -100 Форма підсумкового контролю - екзамен
Методи навчання	В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозгова атака, «кейс-метод», індивідуальні заняття із підготовкою презентацій, розв'язанням конкретних ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle. Матеріали курсу « Бюджетний менеджмент» розміщені на платформі Moodle https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=140 . В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet.
Мета курсу	вивчення нормативно-правової бази у сфері реалізації бюджетних правовідносин, а також імплементація отриманих навичок у ході організації, планування та виконання навчальних і наукових процедур щодо впровадження окремих методів і прийомів бюджетного регулювання й управління. Формування системи знань про предмет, метод, принципи, сутність і складові бюджетного менеджменту, функції органів оперативного управління бюджетом, прийомів і методів, які використовують ці органи в процесі управління бюджетними ресурсами і відносинами та набуття практичних навичок щодо їх практичної реалізації.
Завдання курсу	вивченні сутності бюджетної системи України та принципів її побудови; ознайомлення із структурою бюджетного процесу та методологією бюджетної діяльності; застосуванні управлінської методології у межах формування системи економічних підходів до раціоналізації вітчизняного бюджетного процесу; сформуванні навиків роботи із законодавчими й інструктивними матеріалами. вивченні завдань, функцій та структури органів оперативного управління бюджетом; засвоєнні теоретичних основ організації бюджетного процесу; формуванні теоретичних і практичних знань стосовно організації виконання доходної та видаткової частин бюджету; оволодінні навичками з обліку виконання бюджету та складання бюджетної звітності; оволодінні методами контрольної роботи щодо виконання бюджетів усіх рівнів.
Зміст дисципліни	
Тема 1	Сутність та складові бюджетного менеджменту
Тема 2	Сутність та структура бюджету держави як об'єкта управління
Тема 3	Органи оперативного управління бюджетом (гостьовий лектор-начальник Уманського управління ДКСУ Черкаської області Білик Н.О.)
Тема 4	Бюджетне планування
Тема 5	Виконання бюджету(гостьовий лектор- заступник начальника Уманського управління ДКСУ Черкаської області - начальника відділу обслуговування розпорядників та інших клієнтів Байда Т.А.)
Тема 6	Облік виконання бюджету (гостьовий лектор- заступник начальника управління - начальника відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.)
Тема 7	Звітність про виконання бюджету (гостьовий лектор- заступник начальника управління - начальника відділу звітності і обліку Піддубна Г.П.)
Тема 8	Бюджетний контроль
Тема 9	Світовий досвід бюджетного менеджменту
Політика дисципліни	
Організація навчання	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки презентацій, есе та самостійної роботи студента, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності

в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності УНУС» доступний за посиланням: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf												
Розподіл балів, які отримують здобувачі												
Поточний (модульний) контроль											Підсумковий контроль/контрольна робота	Сума
Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2							
Т1	Т2	Т3	Т4	МК	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	МК	30	100
5	5	6	7	7	7	7	7	6	6	7	30	100
5	5	6	7	7	7	7	7	6	6	7	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бюджетний менеджмент: підруч./ за ред. В. Г. Дем'янишина, Г. Б. Погрішук. Тернопіль :ТНЕУ, 2017. 532 с.
2. Бюджетний менеджмент: формування компетентностей на основі тренінгу : навчальний посібник : [Електронне видання] С. В. Юшко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 255 с.
3. Бюджетний менеджмент : навчальний посібник. І.Г. Благун, В.М. Коцупей, Р.С. Сорока, О.В. Горалько. Львів: «Магнолія 2006», 2016. 230 с.
4. Бюджетний менеджмент: посібник / Титарчук І.М., Негода Ю.В. К.ЦП «КОМПРИНТ», 2014. 305 с.
5. Бюджетний менеджмент : тренінг-курс : навчальний посібник. [Л. Д. Сафонова, А. Є. Буряченко, Є. О. Малік та ін.] ; за заг. ред. Є. О. Малік. К. : ДННУ «Академія фінансового управління», 2012. 400 с.
6. Бюджетний менеджмент: підручник / [В. Федоров, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.]; За заг. ред. В. Федосова. К.: КНЕУ, 2004. 864 с.

Нормативно - законодавчі акти

7. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
8. Закон України "Про Державний бюджет України на відповідний рік". URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність". Відомості Верховної Ради. 1999. № 40. С. 365.
10. Конституція України №254к/96ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
11. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження положень про територіальні органи Державної казначейської служби України» від 12.10.2011 р. № 1280 (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1236-11>.
12. Наказ Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14 січня 2011 року № 11 (із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства фінансів України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#Text>.
13. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI URL:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

14. Положення про Державну казначейську службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2015 р. № 215. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>.

15. Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 р. № 537. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF>.

16. Положення про Державну фіскальну службу України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF>.

17. Положення про Міністерство фінансів України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 375. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>.

18. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Порядку подання фінансової звітності": від 28 лютого 2000 р. № 419. Зібрання законодавства України. 2000.

19. Постанова Кабінету Міністрів України "Про порядок складання, розгляду, затвердження та основні вимоги щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ і організацій": від 9 січня 2000 р. № 17. Зібрання законодавства України. 2000.

20. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.12.2005 р. № 1232 "Питання Державного казначейства України". *Офіційний вісник України*. 2005. №52.

21. Про відкриття та використання рахунків Державного казначейства по виконанню Державного бюджету України: Наказ Головного управління Державного казначейства України. 1995. 28 грудня. № 09-5.

22. Про запровадження нової бюджетної класифікації України: Наказ. Міністерство фінансів України. 1997. 3 грудня. № 265.

23. Про затвердження Положення про єдиний казначейський рахунок. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

24. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку і звітності виконання державного та місцевих бюджетів в органах Державного казначейства України. URL: <http://www.licasoft.com.ua/component/lica/?p=0&base=1&menu=89026&u=1&>.

25. Про затвердження Порядку виконання державного бюджету за доходами та інших надходжень державного бюджету. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=o78y2000>.

26. Про затвердження Порядку координації одночасного проведення планових перевірок (ревізій) контролюючими органами та органами державного фінансового контролю: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 р. № 805. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

27. Про затвердження Порядку складання фінансової та бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів/ URL: <http://www.lg.lica.com.ua/component/lica/?p=0&base=1&menu=585124&u=1&type=1&view=text>.

28. Про затвердження порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

Допоміжна

29. Алексєєв І.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю., Ливдар М.В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.

30. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник / [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В.]. Львів : Видавництво: *Аpriori*, 2017. 180 с.

31. Винниченко Н. В. Система управління бюджетом: наукові основи, сучасні тенденції, світовий досвід: монографія за заг. ред. Н.В. Винниченко. Суми: Сумський державний університет, 2017. 372 с.

32. Волохова І. С. Кошторисне фінансування бюджетних установ. Одеса : Атлант, 2012. 255 с.

33. Горбунов О.В. Бюджетний менеджмент в системі державного регулювання економіки: дис. канд. екон.наук спец.: 08.00.03; Центральноукраїнський національний технічний університет. Кропивницький, 2018. 272 с.

34. Гузар Б. С. Сучасний стан та напрями удосконалення бюджетного менеджменту в Україні. Ефективна економіка. 2021. № 7. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9074> (дата

звернення: 31.07.2021).

35. Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. Економіка та держава. 2021. № 7. С. 66–70.

36. Гузар Б.С., Трус О.М. Оцінка та аналіз бюджетної децентралізації в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.: Економічні науки. Вип. 98. Ч.2. Умань, 2021. С.89-110.

37. Гузар. Б.С. Сучасний стан та тенденції розвитку бюджетного менеджменту в Україні: колективна монографія «Забезпечення сталого розвитку національного господарства»: теорія, методологія та практика / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець«Сочинський М.М.»,2020. С.160-168.

38. Гузар Б.С., Прокопчук О.Т. Вплив фінансової децентралізації на формування доходів муніципальних бюджетів: матеріали X Всеукр. наук. конф. «Актуальні питання сучасної економіки», 22 грудня 2018р. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2018. С.37-38.

39. Гузар Б.С. Сучасний стан державного фінансування аграрного сектору економіки України : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф. молодих учених, приуроченої 115 - річчю від дня народження видатного спеціаліста – плововода Д.С. Дуки. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»,2017. С.129 - 131.

40. Гузар Б.С., Качур І.Г. Організація державного фінансового контролю на місцевому рівні в умовах фінансової децентралізації: матеріали XIII Міжнар. наук. – практ. конф. «Аспекти стабільного розвитку економіки», 30-31 травня 2019р. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2019. С.28-30.

41. Гузар Б.С., Куценко М.А. Система казначейського виконання місцевих бюджетів та напрями її удосконалення: колективна монографія «Забезпечення сталого розвитку національного господарства»: теорія, методологія та практика / Під ред. д.е.н., професора О.О. Непочатенко. Умань: Видавець«Сочинський М.М.»,2020. С.168-176.

42. Казначейська справа К.С.Опалко, І.І.Булах, Б.С.Гузар та ін. К.: "Аграрна освіта" 2014. 296 с.

43. Модернізація державної політики розвитку аграрної сфери України: виклики, шляхи вирішення : монографія / Гадзало Я. М., Гладій М. В., Саблук П. Т., Лузан Ю. Я. Київ : *Аграрна наука*, 2020. 330 с

44. Письменна Т. Принципи бюджетного контролю: теоретична інтерпретація та практика виконання. *Світ фінансів*. 2011. № 4. С. 115–127.

45. Планування місцевих бюджетів на основі програмно-цільового методу : Навчальний посібник / [Під заг. ред. І.Ф. Щербини]; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи», ШАГО. 2-ге видання, виправлене та доповнене. К., 2011. 104 с.

46. Прокофьев С. Е. Организация кассового обслуживания исполнения федерального бюджета Канады. *Финансы*. 2007. № 6. С. 68–70.

47. Фінансовий менеджмент. підручник. Непочатенко О.О., Бечко П.К., Гузар Б.С. та ін. К.: ЦУЛ, 2013. 496 с.

48. Фінансовий менеджмент: підручник. Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2018. 388 с.

49. Фінанси об'єднаних територіальних громад: навчальний посібник [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Західна О. Р. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 534 с.

50. Albassam B. A. The Influence of Budget Transparency on Quality of Governance / B. A. Albassam // *International Journal on Governmental Financial Management*. 2015. Vol. XV, № 2. P. 89–109.

51. Andersen A. L. Fiscal Transparency and Procyclical Fiscal Policy A. L. Andersen, L. H. W. Nielsen. Access mode : URL. http://web.econ.ku.dk/epu/Fiscal%20Transparency%20and%20Procyclical%20Fiscal%20Policy%20_jan%2008_.pdf.

52. Kim J. Measuring Fiscal Decentralisation: Concepts and Policies. J. Kim, J. Lotz, H. Blochliger. Access mode : URL. http://www.oecd-ilibrary.org/governance/measuring-fiscal-decentralisation_9789264174849-en.

53. Smith Robert W. Public Budgeting in America / Robert W. Smith, Thomas D. Lynch // Upper Saddle River. 5th ed. NY : M. E. Pearson Prentice Hall, 2003.

54. Code for Fiscal Stability. The World Bank. URL: <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/BudgetLaws/UK-CodeFiscalStability.pdf>.

55. Code of Good Practices on Fiscal Transparency / International Monetary Fund. Access mode/ URL.: <https://www.imf.org/external/np/pp/2007/eng/051507c.pdf>.

56. Snyder N. How Managers plan – The Analysis of Managerial Activities / N. Snyder, W. Glueck // Long Rang Planning. 1980. February. P. 70–76.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

57.Офіційний сайт Верховної Ради України URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>

58.Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету URL: <http://www.budget.rada.gov.ua/>

59.Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

60.Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>

61.Офіційний сайт для працівників бюджетної сфери URL: <https://buhgalter.com.ua/>

62.Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <http://www.sdfm.gov.ua/>.

63.Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.

64.Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.